

ผลของโปรแกรมการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล
ในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุและความพึงพอใจ
ที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
The Effective of Preparation Program for Nursing Professional Licensing
Examination Readiness on Adult and Elderly Nursing Subject
Comprehensive Test and Nursing Students' Satisfaction
on the Preparation Program

อนุรี ชาญธวัชชัย* และ มนสรภรณ์ วิฑูรเมธา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

*Corresponding author, E-mail: achantawatchai@yahoo.com, โทร. 086-148-3350

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองชนิดกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (Quasi-Experimental Research One group pretest-posttest design) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยการสอบความรู้ก่อน และหลังการทบทวนความรู้ หาความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบความรู้รวมยอด กับผลการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต รวมทั้งประเมินผลความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เข้าร่วมโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพ เริ่มดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2558 ถึงเดือนมีนาคม 2559 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมความพร้อมฯ แบบทดสอบความรู้ และแบบทดสอบความรู้รวมยอดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที (Paired t-test) หาความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบความรู้รวมยอด กับผลสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของผลการทดสอบความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ หลังการเข้าโปรแกรมฯ มีค่าสูงกว่าก่อนเข้าโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าเฉลี่ยคะแนนของผลการทดสอบความรู้วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ หลังการเข้าโปรแกรมฯ มีค่าสูงกว่าก่อนเข้าโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการทดสอบความรู้หลังการเข้าโปรแกรมฯ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการทดสอบความรู้รวมยอดในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.286$) ส่วนผลการทดสอบความรู้หลังเข้าโปรแกรมฯ ของวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบความรู้รวมยอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=-.124$) เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ของผลการสอบความรู้รวมยอด กับผลการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล พบว่าผลทดสอบความรู้รวมยอดของวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.351$) แต่ผลการทดสอบความรู้รวมยอดของวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=-.072$) และเมื่อประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการ

เข้าร่วมการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (mean=4.25, SD=0.61) ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

คำสำคัญ: โปรแกรมเตรียมความพร้อม การสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ ความพึงพอใจ นักศึกษาพยาบาล

Abstract

This quasi-experimental, one-group, pretest-posttest research aimed to, first, compare the mean scores of pretest and posttest in adult and elderly nursing subjects and, second, find the correlation between the scores of posttest and comprehensive examination in adult and elderly nursing subjects and the correlation between the scores of comprehensive examination and Nursing Board License Examination in adult and elderly nursing subjects. The last purpose was to evaluate the satisfaction towards the Preparation Program for Nursing Board License Examination in adult and elderly nursing subjects among Suan Dusit University's nursing students. The study was conducted from August 2015 to March 2016. The sample included 90 fourth-year nursing students from Faculty of Nursing, Suan Dusit University. The instruments used in this study included: 1) Adult and Elderly Nursing Subject Tests, pretest and posttest, 2) Adult and Elderly Nursing Comprehensive Test, and 3) Satisfaction Questionnaire, all of which had been developed by the researcher team. Data were analyzed with frequency, percentage, mean, standard deviation, paired t-test, Pearson's correlation, and content analysis.

Result Summary showed that: The posttest average scores of adult and elderly nursing subjects were higher than the pretest average scores at the statistically significant ($p=0.01$). The Pearson's correlation between the posttest examination scores and comprehensive examination scores in adult nursing was statistically significant ($r=0.286$, $p=0.01$). The Pearson's correlation between posttest examination scores and comprehensive examination scores in elderly nursing was not statistically significant ($r=-.124$). The Pearson's correlation between comprehensive examination and nursing license examination in adult nursing was statistically significant. ($r=0.351$, $p=0.01$) But the Pearson's correlation between comprehensive examination scores and Nursing board license examination scores in elderly nursing was not statistically significant ($r=-.072$). Satisfaction on the Preparation Program for Nursing Board License Examination on comprehensive examination in both adult and elderly nursing subjects received the highest score (mean=4.25, SD=.61). The program was shown to improve the nursing students' attitude on Nursing Board License Examination and their knowledge on adult and elderly nursing subjects.

Keywords: Preparation Program, Nursing Board License Examination, Adult and Elderly Nursing Subjects, Satisfaction, Nursing Students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาชีพการพยาบาลเป็นการให้บริการทางสุขภาพแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนดำรงสุขภาพดีในยามปกติ และเมื่อมีภาวะเจ็บป่วยจะได้รับการดูแลช่วยเหลือให้ปลอดภัยจากภาวะของโรค ภาวะแทรกซ้อน และความพิการต่าง ๆ ผู้ให้บริการต้องการความเชื่อมั่นในการบริการที่ดีและมีคุณภาพจากพยาบาลวิชาชีพ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพพยาบาลที่สภาการพยาบาลออกให้แก่พยาบาลวิชาชีพ เป็นหลักฐานทางกฎหมายที่ยืนยันถึงความมีมาตรฐานในการปฏิบัติวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพที่ประกอบวิชาชีพจึงต้องเป็นผู้ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เพื่อให้การรับรองพยาบาลวิชาชีพว่าเป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถได้มาตรฐานตามที่สภาการพยาบาลกำหนด ดังนั้นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทุกคน จึงต้องสอบวัดความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียน และสอบผ่านรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ นอกจากนี้ ผลการสอบขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพการพยาบาลยังเป็นเกณฑ์สำคัญในการรับรองสถาบันการศึกษาในแต่ละปี ผู้ที่จะขึ้นทะเบียนเพื่อประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งได้นั้น จะต้องผ่านการสอบใน 8 รายวิชา และทุกรายวิชาต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะมีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล (สภาการพยาบาล, 2554) สถาบันการศึกษาพยาบาลทุกแห่งในประเทศไทย จึงต้องมีการเตรียมให้นักศึกษาพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปี เข้าสอบวัดความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลตามที่สภาการพยาบาลกำหนด

ผลการสอบขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่ผ่านมา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554-2557 พบว่า ผลการสอบครั้งแรกที่ผ่าน 8 รายวิชา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2557 คิดเป็นร้อยละ 59.62, 65.60, 77.97 53.93 และ 86.53 ตามลำดับ และผ่านรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ในการสอบครั้งแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2554 คิดเป็นร้อยละ 96.15 และ 95.31 ตามลำดับ สอบผ่านวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุในการสอบครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2553-2554 คิดเป็นร้อยละ 94.23 และ 100 ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2555-2556 สภาการพยาบาลได้มีการรวมวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุทั้งสองวิชาไว้ด้วยกัน และจัดให้สอบเป็นวิชาเดียวกัน คือ การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ มีนักศึกษาพยาบาลที่สอบผ่านในการสอบครั้งแรกคิดเป็นร้อยละ 94.92 และ 63 ตามลำดับ ต่อมาในปี พ.ศ. 2557 สภาการพยาบาล ได้จัดแยกทั้งสองวิชาออกจากกัน พบว่าผลการสอบครั้งแรกของวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ของนักศึกษาพยาบาล ได้ร้อยละ 96.62 และผลการสอบการพยาบาลผู้สูงอายุได้ร้อยละ 91.01 (คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 2558)

สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้จัดการเรียนการสอนในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มุ่งเน้นการดูแลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุทั้งที่มีภาวะปกติ และการเจ็บป่วยที่อยู่ในระยะวิกฤต ระยะเฉียบพลัน และระยะเรื้อรัง อีกทั้งบัณฑิตพยาบาลสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ทั้งการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุในโรงพยาบาล และปฏิบัติกรดูแลสุขภาพให้แก่ประชาชนในระดับชุมชน เพราะฉะนั้น หากนักศึกษาพยาบาลไม่ผ่านการสอบขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ อาจส่งผลกระทบต่อหลายด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านนักศึกษาที่ไม่สามารถเป็นพยาบาลวิชาชีพ ทำให้ได้ค่าตอบแทนลดลง ขาดความมั่นใจ ต้องสอบหลายครั้ง ทำให้เสียค่าใช้จ่าย และเวลาที่ต้องมาสอบ ส่วนสถาบันการศึกษาพยาบาล เมื่อบัณฑิตพยาบาลไม่สามารถสอบขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพเป็นไปตามที่สถาบันกำหนดได้ จะส่งผลกระทบต่อจำนวนปีของการรับรองสถาบันการศึกษา และด้านวิชาชีพการพยาบาล ทำให้สังคมได้พยาบาลวิชาชีพที่มีความรู้และความสามารถไม่เป็นไปตามเกณฑ์พยาบาลวิชาชีพ อาจส่งผลกระทบต่อสังคมทำให้เกิดความบกพร่องในการปฏิบัติการพยาบาล และขาดความน่าเชื่อถือในวิชาชีพการพยาบาล

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียน และขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนฯ ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม

ตลอดหลักสูตร ผลการสอบรวบยอด และหลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษา (หลักสูตรพยาบาล 4 ปี และหลักสูตรพยาบาลต่อเนื่อง) (จารุณี วารหัส และคณะ, 2554; ดาริณี สุภาพ, ปาริชาติ เทวพิทักษ์ และดวงพร ผาสวรรณ, 2547; ศรีชญา ปุ่นสำเร็จ และอัญชลี กลิ่นอวล, 2545; ประไพจิตร โสมภีร์ และคณะ, 2546) และจากการศึกษาของ วิภาดา คุณาวิกติกุล และคณะ (2555) พบว่า ผลการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนฯ ที่ผ่านในครั้งแรกของบัณฑิต เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญกับเกรดสุดท้ายของนักศึกษา คนที่ได้เกรดเฉลี่ยสูงจะสอบผ่านได้มาก ประสบการณ์ทางคลินิกของอาจารย์มีความสำคัญมากเท่าเทียมกับคุณวุฒิอาจารย์ และการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามีผลต่อการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล แต่ยังไม่พบการศึกษาใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลในรายวิชาการพยาบาล

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างโปรแกรมการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาพยาบาลให้มีความมั่นใจในการสอบใบประกอบวิชาชีพในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ และเป็นแนวทางขยายผลของการประเมินผลโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลไปยังรายวิชาทางการพยาบาลอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยการสอบความรู้ก่อน และหลังการทบทวนความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้โปรแกรมการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบความรู้รวบยอดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุ กับผลการสอบใบประกอบวิชาชีพวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
3. ประเมินผลความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ

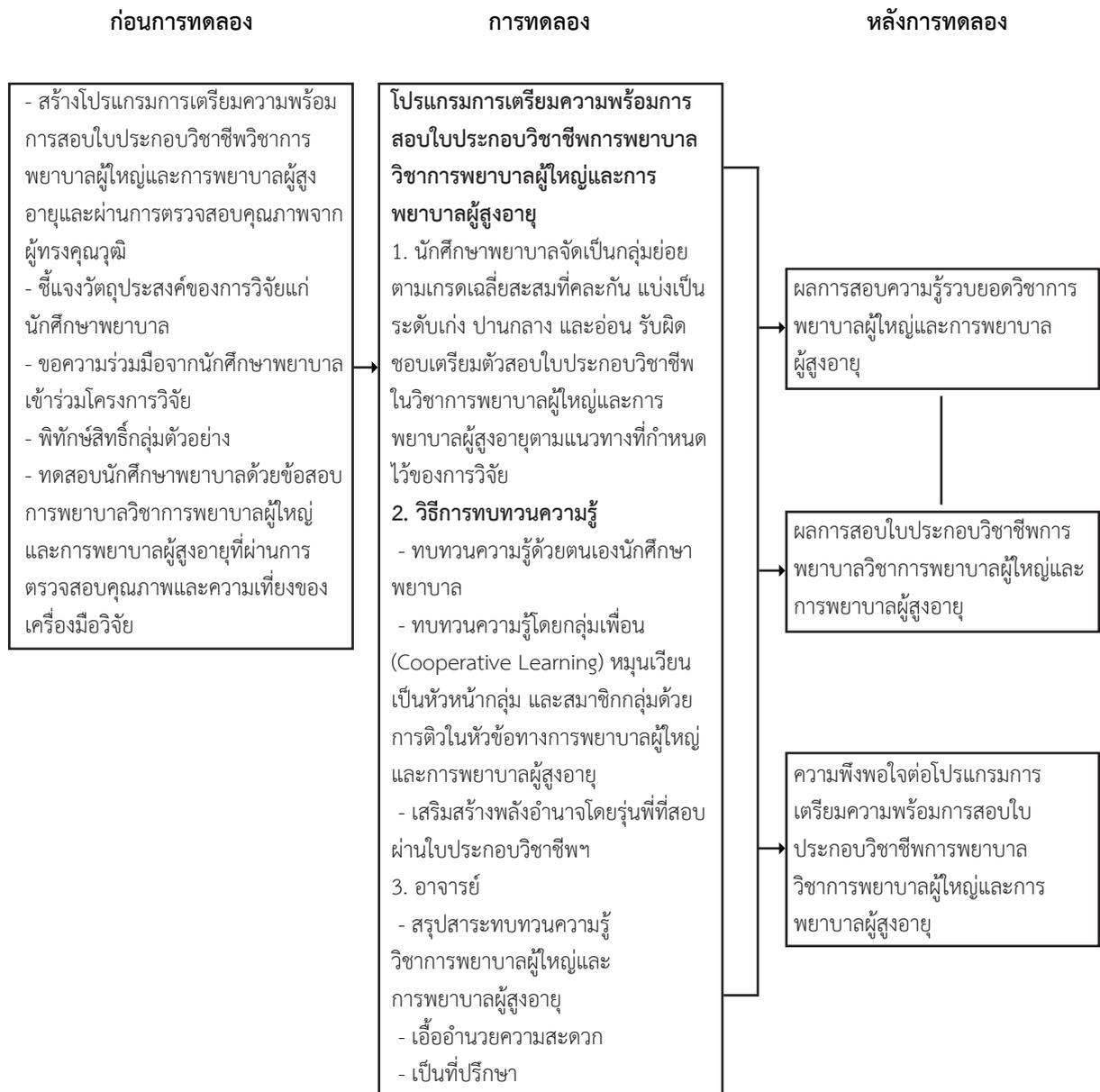
สมมติฐานการวิจัย

1. คะแนนเฉลี่ยการสอบทบทวนความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล หลังใช้โปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยการสอบทบทวนความรู้ก่อนใช้โปรแกรมมา
2. ผลการสอบความรู้รวบยอดในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล และผลการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุของสภาการพยาบาล มีความสัมพันธ์กันทางบวก
3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แนวคิด 1) การเรียนรู้โดยการสังเกต ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1986) ผู้เรียนจะต้องเลือกสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้โดยเฉพาะ มีการเข้ารหัส (Encoding) ในความทรงจำระยะยาวได้อย่างถูกต้อง สามารถประเมินได้ว่าตนเลียนแบบได้ดีหรือไม่ดีอย่างไร และจะต้องควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ด้วย การเรียนรู้โดยการสังเกตจึงเป็นกระบวนการทางการรู้คิดหรือพุทธิปัญญา (Cognitive Processes) เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อกันและกันทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นมา 2) แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) เป็นกระบวนการ

เรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือ ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Cooper, Robinson & McKinney, 2002) และ 3) แนวคิดการสอบใบประกอบวิชาชีพ ตามจากพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ผ่านการสอบวัดความรู้เพื่อรักษามาตรฐานการศึกษาพยาบาลเป็นการประกันคุณภาพของผู้ประกอบวิชาชีพฯ และคุ้มครองผู้ใช้บริการสุขภาพ ด้วยเหตุผลของแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาบูรณาการและสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองชนิดกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (Quasi-Experimental Research One group Pretest-Posttest design) เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพ การพยาบาลแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รุ่นที่ 6 ปีการศึกษา 2558 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ต่อการสอบความรู้ รวบรวม และการสอบประเมินความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุของสภาการพยาบาล ครั้งที่หนึ่ง ปีการศึกษา 2558 และความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 รุ่น 6 ทั้งหมดจำนวน 90 คน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ปีการศึกษา 2558

แผนงานและระยะเวลาทำการวิจัย

งานวิจัยเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2558 ถึงเดือนเมษายน 2559 รวมเวลา 9 เดือน

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

โปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพ หมายถึง ชุดของกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการ ทบทวนความรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ให้นักศึกษาพยาบาลแบ่งเป็นกลุ่มย่อย คละตามเกรด เฉลี่ยสะสม ประกอบด้วยกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน หมุนเวียนกันเป็นหัวหน้ากลุ่ม และกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม รับผิดชอบตัว และแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม ในหัวข้อการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุตาม ขอบเขตแผนผังการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล และใช้ระยะเวลาเป็นไปตามการออกแบบของการวิจัย ทั้งนี้โปรแกรม การเตรียมความพร้อมนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การสอบความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ หมายถึง การสอบเพื่อประเมินความรู้ในรายวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุโดยจัดสอบ 2 ครั้ง ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการเตรียมความพร้อมใน การสอบใบประกอบวิชาชีพ

การสอบความรู้รวบยอด หมายถึง การสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่จัดประเมินการสอบโดยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

การสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล หมายถึง การสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ตามที่สภาการพยาบาลกำหนด

วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ หมายถึง รายวิชาหนึ่งที่อยู่ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแล บุคคลในวัยผู้ใหญ่ที่มีปัญหาสุขภาพทุกระยะการเจ็บป่วยตั้งแต่ ระยะเฉียบพลัน ระยะวิกฤต และระยะเรื้อรัง และเป็นหนึ่งใน วิชาที่กำหนดไว้ในกรอบวิชาชีบบุคลากรพยาบาลของสภาการพยาบาล

วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ หมายถึง รายวิชาหนึ่งที่อยู่ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแล บุคคลในวัยผู้สูงอายุในภาวะปกติและเจ็บป่วยตั้งแต่ระยะเฉียบพลัน ระยะวิกฤต และระยะเรื้อรัง และเป็นหนึ่งในวิชาที่กำหนด ไว้ในกรอบการสอบขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลของสภาการพยาบาล

นักศึกษาพยาบาล หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 อยู่ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2558 และจะขอสมัครสอบเพื่อประเมินความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับ

ใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งจากสภาการพยาบาลในปีการศึกษา 2558

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุม เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตร เกรดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 เกรดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 2 เกรดวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ เกรดวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 และเกรดวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง ได้แก่

2.1 เอกสารประกอบการเรียนในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 และ 2 และการพยาบาลผู้สูงอายุ

2.2 แบบทดสอบความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่จำนวน 75 ข้อ และการพยาบาลผู้สูงอายุจำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบความรู้รายขอติวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ จำนวน 75 ข้อ และการพยาบาลผู้สูงอายุจำนวน 40 ข้อ ลักษณะข้อสอบทั้งหมดเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ให้เลือกตอบตัวเลือกที่ถูกต้องเพียงตัวเลือกเดียว ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน และตอบผิดให้ 0 คะแนน

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมฯ เป็นแบบสอบถามที่ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert scale) ที่มี 5 ระดับ ได้แก่ 5 4 3 2 1 ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

2.4 การสะท้อนคิดต่อการจัดโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล เป็นข้อความที่มีโครงสร้างให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เขียนความคิด ความรู้สึกที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมความพร้อมฯ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ โปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล และข้อสอบทบทวนความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ และข้อสอบความรู้รายขอติวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล

2. จัดเตรียมข้อสอบทบทวนความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ และข้อสอบความรู้รายขอติวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุ ตามแผนผังการสอบวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุของสภาการพยาบาล

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อสอบทบทวนความรู้ ข้อสอบความรู้รายขอติวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมความพร้อมฯ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล 5 คนพิจารณาและตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และนำข้อสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปหาความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย (Reliability) โดยไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 60 คน แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย คือข้อสอบการพยาบาลผู้ใหญ่ชุดทดสอบก่อนและหลังการเข้าโปรแกรมฯ ข้อสอบการพยาบาลผู้ใหญ่ชุดทดสอบความรู้รายขอติ มีค่า KR 20 เท่ากับ 0.55 และ 0.719 ตามลำดับ ส่วนข้อสอบการพยาบาลผู้สูงอายุชุดก่อนและหลังการเข้าโปรแกรมฯ และข้อสอบการพยาบาลผู้สูงอายุชุดทดสอบความรู้รายขอติ มีค่า KR 20 เท่ากับ 0.46 และ 0.681 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตเก็บข้อมูล จัดประชุมคณาจารย์สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ เพื่อขอความร่วมมือในการทบทวนสาระสำคัญของการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ เตรียมแบบทดสอบความรู้ และทบทวนความรู้แก่นักศึกษา ชี้แจงวัตถุประสงค์แก่กลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือ ดำเนินการวิจัย โดยประเมินกลุ่มตัวอย่างก่อนดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบทดสอบความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ (Pretest) หลังจากนั้นจัดกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มแบบร่วมมือ โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามความสมัครใจ จำนวน 19 กลุ่มๆ ละ 4-5 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักศึกษาในกลุ่มเก่ง ปานกลางและกลุ่มอ่อน จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม มอบหมายกลุ่มตัวอย่างทบทวนวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุด้วยตนเองตามหัวข้อในแผนผังออกข้อสอบ (Test blueprint) ของสภาการพยาบาล ใช้เวลาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง และใช้กลุ่มแบบร่วมมือ ให้กลุ่มตัวอย่างหมุนเวียนกันทำหน้าที่เป็นผู้นำและสมาชิกกลุ่ม ใช้เวลาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ตั้งแต่เดือนกันยายน 2558 ถึงเดือนมีนาคม 2559 ขณะที่อาจารย์สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ช่วยทบทวนสาระสำคัญวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ จำนวน 16 ครั้งๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 48 ชั่วโมง ระหว่างเดือนสิงหาคม 2558 ถึงเดือนมีนาคม 2559

ให้รุ่นพี่ (ศิษย์เก่า) พบกลุ่มตัวอย่างเพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจในการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ จำนวน 4 ครั้งๆ ละ 2 ชั่วโมง ระหว่างเดือนสิงหาคม 2558 ถึงเดือนมีนาคม 2559 หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ ประเมินผลความรู้ด้วยการสอบโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนทบทวนความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ (Posttest) และทดสอบความรู้รวบรวมตามตารางที่คณะฯจัดให้ รวมทั้งการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของสภาการพยาบาล และประเมินความพึงพอใจและการสะท้อนคิดต่อการเข้าโปรแกรมฯ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนการสอบทบทวนความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุทั้งก่อนและหลังการเข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมฯ การทดสอบความรู้รวบรวมที่คณะพยาบาลศาสตร์จัด มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ ด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าคะแนนด้วยสถิติที (Paired t-test) และหาความสัมพันธ์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

การพิทักษ์สิทธิของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้มีการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างโดยชี้แจงความสำคัญ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งประโยชน์ หรือข้อเสีย ที่กลุ่มตัวอย่างจะได้รับตามความเป็นจริง จัดทำเอกสารแสดงความยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย (Informed consent form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงเจตจำนงเข้าร่วมวิจัยด้วยความสมัครใจ โดยลงนามยินดีเข้าร่วมการวิจัยและสามารถออกจากกรวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบต่อการเรียน และผู้วิจัยจะปกปิดข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นรายบุคคลไว้เป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 95.56 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 22-23 ปี ร้อยละ 91.12 มีอายุเฉลี่ย 23.70 ปี มีเกรดเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.51-3.00 ร้อยละ 53.33 รองลงมาอยู่ระหว่าง 3.01-3.50 ร้อยละ 43.33 มีผลการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เกรดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ C+ ร้อยละ 47.77 เกรดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 2 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ B ร้อยละ 38.89 เกรดวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุส่วนใหญ่อยู่ในระดับ B ร้อยละ 43.33 ในขณะที่

เกรดวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ B ร้อยละ 55.56 และเกรดวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ B ร้อยละ 67.78

2. ค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ หลังการเข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมฯ มีค่าสูงกว่าก่อนเข้าโปรแกรมฯอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ หลังการเข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมฯ มีค่าสูงกว่าก่อนเข้าโปรแกรมฯอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการทดสอบความรู้วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุก่อนและหลังการเข้าโปรแกรมเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบฯ

ตัวแปร	กลุ่ม	n	mean	SD.	t-test	P-value
วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่	ก่อนเข้าโปรแกรมฯ	90	41.20	6.51	-17.09	0.01**
	หลังเข้าโปรแกรมฯ	90	50.88	5.68		
วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ	ก่อนเข้าโปรแกรมฯ	90	22.43	2.79	-9.05	0.01**
	หลังเข้าโปรแกรมฯ	90	25.95	2.93		

3. ผลการทดสอบความรู้หลังการเข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบความรู้รวบยอดในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผลการทดสอบความรู้หลังเข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพของวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบความรู้รวบยอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างผลการทดสอบความรู้หลังการเข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพและผลการทดสอบความรู้รวบยอดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุ (n = 90)

วิชา	ตัวแปรที่ 1	ตัวแปรที่ 2	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	P-Value
การพยาบาลผู้ใหญ่	ผลการทดสอบความรู้หลังการเข้าโปรแกรมฯ	ผลการทดสอบความรู้รวบยอด	.286	.006**
การพยาบาลผู้สูงอายุ	ผลการทดสอบความรู้หลังการเข้าโปรแกรมฯ	ผลการทดสอบความรู้รวบยอด	.164	.124

4. ผลทดสอบความรู้รวบยอดของวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับผลการสอบใบประกอบวิชาชีพของสภาการพยาบาล ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) เท่ากับ .351 แต่ผลการทดสอบความรู้รวบยอดของวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบใบประกอบวิชาชีพของสภาการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) เท่ากับ -.072 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบความรู้รวบยอดและผลการสอบใบประกอบวิชาชีพวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ

ของสภาการพยาบาล

วิชา	ตัวแปรที่ 1	ตัวแปรที่ 2	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r)	P-Value
การพยาบาลผู้ใหญ่	ผลการทดสอบความรู้รวบยอด	ผลการสอบของสภา การพยาบาล	.351	.001**
การพยาบาลผู้สูงอายุ	ผลการทดสอบความรู้รวบยอด	ผลการสอบของสภา การพยาบาล	-.072	.501

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการเตรียมความพร้อมฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (mean=4.25, SD=.61) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ตามลำดับของค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่ากระบวนการของโปรแกรม ด้านอาจารย์กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (mean=4.37, SD=.13) ในหัวข้ออาจารย์กระตุ้น ให้กำลังใจ ให้แนวทางในการเตรียมตัวสำหรับการสอบ อาจารย์เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือเตรียมตัวสอบ อยู่ในระดับมากที่สุด (mean=4.52, 4.42, 4.36) ตามลำดับ ด้านกลุ่มเพื่อน พบว่า ได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (mean=3.81, SD=.09) ในหัวข้อ เมื่อมีข้อสงสัยในความรู้ เพื่อนสามารถอธิบายและให้คำแนะนำที่กระจ่าง หมั่นเวียนการทำหน้าที่ ประธานและสมาชิกกลุ่ม จัดทบทวนความรู้เป็นระบบและต่อเนื่อง (mean=3.92, 3.77 และ 3.74) ตามลำดับ

6. ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (mean=4.12, SD=.19) แต่มีบางหัวข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีทัศนคติที่ดีต่อการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ (mean=4.46, 4.29) ตามลำดับ ด้านการเข้าร่วมโปรแกรมฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (mean=3.96, SD=.21) ในหัวข้อ รับผิดชอบต่อวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างชัดเจน การประชาสัมพันธ์เข้าร่วมโครงการ และรูปแบบการจัดกิจกรรม (mean=4.20, 4.06 และ 3.83) ตามลำดับ

การสะท้อนคิดจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ด้านสิ่งที่ประทับใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประทับใจอาจารย์ในความทุ่มเทสนใจ ตั้งใจให้ความรัก กำลังใจและแนวทางแก่นักศึกษา ด้านตนเองพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการสอบมากขึ้น พัฒนาตนเองมากขึ้น ด้านเพื่อนพบว่า ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี ช่วยเหลือกันมากขึ้น ควรเพิ่มเวลา เริ่มทบทวนความรู้ให้เร็วกว่านี้ ควรจัดโปรแกรมให้รุ่นน้องต่อไป

การอภิปรายผล

จากผลการเปรียบเทียบผลการสอบก่อนและหลังการเข้าโปรแกรมฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้คะแนนเฉลี่ย หลังการทบทวนความรู้การพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ สูงกว่าก่อนการทบทวน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเตรียมตัว มีเป้าหมายในการสอบ มีกระบวนการกลุ่มเพื่อนช่วยเหลือเพื่อนระหว่างที่เข้าโปรแกรมการเตรียมความพร้อมฯ มีการทบทวนความรู้จากอาจารย์ ร่วมกับปัจจัยพื้นฐาน เกรดเฉลี่ยของการเรียนวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ และการพยาบาลผู้สูงอายุ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้เกรดทั้งสองวิชานี้ อยู่ในระดับปานกลางถึงดี (เกรด C+ ถึง B) สอดคล้องกับการศึกษาของ วิภาดา คุณาวิกติกุล และคณะ (2012) ที่พบว่า การเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ได้รับความรู้ การปลูกฝังทัศนคติให้นักศึกษา เตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาวิชาโดยเตรียมด้วยตัวเอง เพื่อนช่วยเพื่อน รุ่นพี่ช่วยรุ่นน้อง และเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดี การเสียสละทุ่มเทของอาจารย์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอบใบ

ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

เมื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบความรู้รอบยอดกับผลการสอบใบประกอบวิชาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สอบความรู้รอบยอดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด มีความสัมพันธ์กับการสอบใบประกอบวิชาชีพวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ผ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การสอบรอบยอดเป็นการประมวลความรู้ ที่ผ่านขั้นตอนการทบทวนสาระสำคัญที่สอดคล้องกับแผนผังการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างที่สอบรอบยอดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ผ่าน จึงมีโอกาสสอบใบประกอบวิชาชีพฯ ในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ผ่านด้วย ร่วมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดโปรแกรมการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพฯ ทำให้มีเป้าหมายในการสอบ ทบทวนความรู้ในการสอบด้วยตนเอง มีเพื่อนช่วยเพื่อน และมีรุ่นพี่มาแนะนำแนวทางการสอบ ให้กำลังใจเป็นการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่นักศึกษา สอดคล้องกับวิจัยของ อัจฉรา จันเพชร และสิรินทร ศุภวรรณ (2551) ที่พบว่า ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านรายวิชาที่คาดหวังว่าจะสอบผ่านในการสอบครั้งแรก ด้านการเตรียมตัวก่อนสอบของบัณฑิต ด้านการเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิต ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านเจตคติต่อการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลในการสอบครั้งแรก

อนึ่ง การสอบวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ผลจากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการสอบรอบยอดวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ และการสอบใบประกอบวิชาชีพเป็นไปในทางลบ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาที่สอบผ่านการสอบรอบยอดวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ อาจจะสอบไม่ผ่านการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลของสภาการพยาบาลได้ จากผลการสอบในวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ นักศึกษาสอบไม่ผ่านจำนวน 4 คน และในจำนวนนี้ส่วนใหญ่สอบผ่านการสอบรอบยอดในวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ในขณะที่นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านการสอบรอบยอดวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ แต่สอบใบประกอบวิชาชีพวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุผ่าน สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาที่สอบรอบยอดวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุไม่ผ่าน จะมีความพยายามในการอ่านหนังสือ และทบทวนความรู้มากขึ้น จึงทำให้สอบใบประกอบวิชาชีพผ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ละเอียด แจ่มจันทร์, จินตนา อาจสันเทียะ และสุภาวดี สมจิตต์ (2558) พบว่า ทศนคติของนักศึกษาที่คาดหวังต่อการสอบผ่าน 8 วิชาในครั้งแรก จะมีความพยายามในการหาวิธีชนะอุปสรรค

ส่วนนักศึกษาที่สอบรอบยอดวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุผ่าน แต่เมื่อสอบใบประกอบวิชาชีพวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุไม่ผ่านนั้น อธิบายได้ว่า นักศึกษาทุกคนที่สอบไม่ผ่านวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งระดับดี และระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศิริ ดำรงภคภากร และคณะ (2556) พบว่า หนึ่งในปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสอบได้แก่ ความสามารถเฉพาะบุคคล ส่วนเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร และผลการสอบรอบยอดของคณะฯ มีอิทธิพลต่อผลการสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ ได้ถูกต้องร้อยละ 80.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรสูง มีโอกาสที่จะสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่ำ (Kongka. et al., 2012)

สำหรับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล ในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกระบวนการของโปรแกรม ทางด้านอาจารย์ ได้กระตุ้น ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำช่วยเหลือ และให้แนวทางการเตรียมตัวสอบ รองลงมา คือ กลุ่มเพื่อน คือ เมื่อมีข้อสงสัยในความรู้ เพื่อนสามารถอธิบายและให้คำแนะนำที่กระจ่าง หมุนเวียนการทำงานที่ประธาน และสมาชิกกลุ่ม จัดทบทวนความรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และผลของโปรแกรมการเตรียมความพร้อมนี้ ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติที่ดีต่อการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาของ พรทิพา ทักชิน, ศุภรีใจ เจริญสุข และอุบล สุทธิเนียม (2554); อัจฉรา จันเพชร และสิรินทร ศุภวรรณ (2551) ที่พบว่า การเตรียมตัวของนักศึกษาพยาบาล และการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาพยาบาลก่อนการสอบใบประกอบวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวก

กับผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

นำผลการวิจัยไปใช้ในการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลในวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ เพื่อเสริมสร้างความรู้ และความพร้อมเกี่ยวกับการสอบใบประกอบวิชาชีพของสภาการพยาบาลให้ผ่านตามเป้าหมายของสถาบัน และนำไปประยุกต์กับการสอบใบประกอบวิชาชีพในรายวิชาอื่นๆ ทางการพยาบาล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาผลของโปรแกรมการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพต่อการสอบผ่านใบประกอบวิชาชีพทุกรายวิชา
2. วิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่มีต่อการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพ
3. ศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประสบการณ์ของการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการเตรียมความพร้อมในการสอบใบประกอบวิชาชีพ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.เบ็ญจา เตากกล้า คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษา งานวิจัย คณาจารย์สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ช่วยเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพฯ และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่สนับสนุนทุนวิจัยในการศึกษาครั้งนี้

บรรณานุกรม

- คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.(2558). รายงานประจำปีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- จารุณี วารหัส, และคณะ. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสอบประเมินความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งครั้งที่ 1/2544 ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา (รายงานผลการวิจัย). สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา
- ดาริณี สุภาพ, ปารีชาติ เทวพิทักษ์, และดวงพร ผาสวรรณ. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบประเมินความรู้เพื่อขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต. (รายงานผลการวิจัย). ปทุมธานี: คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ตรีชฎา ปุณสำเร็จ, และอัญชลี กลิ่นอวล. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ครั้งที่ 1/2544 ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา (รายงานผลการวิจัย). สระบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา.
- ประไพจิตร โสมภีร์, และคณะ (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการสอบประเมินความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ปีการศึกษา 2545 ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา.
- พรทิพา ทักษิณ, ศุภกิจ เจริญสุข, และอุบล สุทธินิยม. (2554). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเตรียมความพร้อมและผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา. *วารสารสภาการพยาบาล*, 26(3): 117-129.
- เพ็ญศิริ ดำรงภคการ, และคณะ. (2556). การเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งตามประสบการณ์ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา*, 19(1), 5-18.
- รัตนารักษ์ คงคา, และคณะ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์*, 30(3), 82-90.
- ละเอียด แจ่มจันทร์, จินตนา อาจสันเทียะ, และสุภาวดี สมจิตต์. (2558). *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 15(1),14-13.
- วิภาดา คุณาวิฑิตกุล, และคณะ. (2555). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์. *วารสารสภาการพยาบาล*, 27(3), 11-28.
- สภาการพยาบาล. (2554). *การสอบขึ้นทะเบียน*. สืบค้น 14 มิถุนายน 2557, จาก <http://www.tnc.or.th/webboard/member.html>

อัจฉรา จันเพชร, และสิรินทร ศุกรวรรณ. (2551). *ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลการสอบเพื่อขอรับใบประกอบ
อนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลของสภาการพยาบาลในการสอบครั้งแรกของบัณฑิตวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนียะลา* (รายงานผลการวิจัย). ยะลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนียะลา.

Bandura, A. (1986). *Social Foundation of Thought and Action*. New Jersey : Prentice Hall.

Cooper, J. L., Robinson. P. & McKinney, M. (2002). What is cooperative learning?

Cooperative Learning the State of Teamwork, 1, 11-15.

Retrived from. <http://www.tnc.or.th/webboard/member.html>

Translated Thai References

Damrongpakakorn, P. & et al. (2013). Preparation experience about Nursing Board License Examination of nursing students from Boromarajonani Nakhonpanom College.

Boromarajonani Nakhonratchasima College Journal, 19(1), 5–18. [in Thai]

Faculty of Nursing, Suan Dusit University. (2015). *Annual Report Faculty of Nursing Suan Dusit University*. Bangkok: Faculty of Nursing Suan dusit University. [in Thai]

Jamchan, L., Aajsunteau, J., & Somjit, S. (2015). Attitude and Inspiration in Nursing students' Saint Louis College toward preparation for Nursing Board License Examination.

Ministry of public health nursing journal, 15(1), 13–14. [in Thai]

Junphet, A., & Sukornwan, S. (2008). *Factors effected to Nursing Board License Examination of nursing graduate from Boromarajonani Yala Nursing College* (Research report).

Yala: Boromarajonani Yala Nursing College. [in Thai]

Kongka, R., & et al. (2012). Factors influenced to pass Nursing Board License Examination of Nursing graduate from Faculty of nursing Mahidol University. *Faculty of Nursing Journal*. 30(3), 82–90. [in Thai]

Kunawikatikul, W., & et al. (2012). Factors related to Nursing Board License Examination. *Nursing Council Journal*, 27(3), 11–28. [in Thai]

Poonsamruang, T., & Klinaua, A. (2002). *Factors effected to Nursing Board License Examination of nursing graduate from Boromarajonani Praputhabaht Nursing College Saraburi* (Research report). Saraburi : Boromarajonani Nursing College Saraburi.

[in Thai]

Sommapee, P., & et al. (2003). *Factors influenced to Nursing Board License Examination of Nursing graduate from Boromarajanoni Nopparatanavajira 2002* (Research Report).

Bangkok: Boromarajanoni Nopparatanavajira Nursing College. [in Thai]

Suwapup, D., Thewapitak, P. & Pasuwan, D. (2004). *Factors effected to Nursing Board License Examination of nursing graduate from Faculty of Nursing, Rangsit University* (Research Report).

Phatum thani : Faculty of Nursing, Rangsit University. [in Thai]

- Taksin, P., Charoensuk, P. & Suthineum, U. (2011). Learning achievement, preparation and Nursing board license examination outcome of nursing graduate from Boromarajonani Chonburi Nursing College. *Nursing council Journal*, 26(3), 117–129. [in Thai]
- Thailand Nursing and Midwifery Council. (2011). *Nursing Board License Examination*. Retrieved June 14, 2014, from <http://www.tnc.or.th/webboard/member.html> [in Thai]
- Warahus, J. & et al. (2002). *Factors influenced to Nursing Board License Examination of nursing graduate from Boromarajonani Songkla Nursing College* (Research Report). Songkla : Boromarajonani Songkla Nursing College. [in Thai]